

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocatul Belinschi Maxim în numele inculpatului Ionaș Andrei, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 26 martie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2015, de părțile vătămate Istrate Anatolie, Istrate Angela și avocații acestora Ursachi Ana, Cojocaru Adrian, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2015, în cauza penală în privința lui

Ionaș Andrei Mihail,

născut la 29 august 1972, originar și domiciliat în or. Ialoveni, str. Basarabia nr.18.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 26 martie 2012 - pînă la 26 martie 2015 (instanța de fond);*
- 2. de la 22 aprilie 2015 - pînă la 15 septembrie 2015 (instanța de apel);*
- 3. de la 01 decembrie 2015 – pînă la 13 aprilie 2016 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 26 martie 2015, Ionaș Andrei a fost condamnat în baza art. 287 alin.(1) Cod penal la 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

S-a încasat de la Ionaș Andrei în beneficiul lui Istrate Anatolie și Istrate Angela prejudiciul material în mărime de 32 762 lei, prejudiciul moral de 2000 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 12 000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Ionaș

Andrei la 03 ianuarie 2012, aproximativ la ora 18⁰⁰, avînd scopul comiterii unui act de huliganism, aflîndu-se în magazinul de flori, situat în or. Ialoveni, str. Alexandru cel Bun, 96, care a fost transmis cu drept de proprietate părții vătămate Istrate Angela, încălcînd grosolan ordinea publică și exprimînd o vădită lipsă de respect față de societate, s-a apropiat de părțile vătămate Istrate Angela și Istrate Anatolie și fără careva motive, i-a numit cu cuvinte necenzurate și i-a aplicat cu pumnii multiple lovituri peste diferite părți ale corpului, cauzîndu-le potrivit rapoartelor de expertiză medico-legală nr. 72/D, 73/D din 17.01.2012, *leziuni corporale neînsemnate*.

Tot el, prelungind acțiunile sale huliganice, la 05 ianuarie 2012, aproximativ la orele 07⁴⁰, avînd scopul comiterii unui act de huliganism, a venit la domiciliul părților vătămate Istrate A. și Istrate An., din str. V.Crucii 3, or. Ialoveni, încercînd să pătrundă în gospodăria nominalizată, lovind cu picioarele în poartă și deteriorînd-o, după care, s-a urcat pe gard, manifestînd o vădită lipsă de respect față de societate și obraznicie deosebită, i-a numit cu cuvinte necenzurate, amenințîndu-i cu aplicarea violenței, în urma cărui fapt a fost tulburată liniștea părților vătămate.

Tot el, prelungind acțiunile sale huliganice, la 11 ianuarie 2012, aproximativ la orele 18⁰⁰, avînd scopul comiterii unui act de huliganism, în localul magazinului de flori și de patiserie situat în or. Ialoveni, str. Alexandru cel Bun, 96, încălcînd grosolan ordinea publică, acțiuni însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, manifestînd lipsă de respect față de societate, fără careva motive în prezența colaboratorilor firmei de pază „BERCUT”, a numit-o cu cuvinte necenzurate pe partea vătămată Istrate Angela, după care a aplicat forța fizică lovind-o cu pumnul în regiunea umărului, cauzîndu-i leziuni corporale. Continuîndu-și acțiunile sale criminale, Ionaș A., aflîndu-se în afara magazinului nominalizat, a luat o bucată de cornier metalic din fața magazinului, cu care a deteriorat foile de ardezie de la taraba din piață din spatele magazinului, ulterior, de către colaboratorii firmei de pază „Bercut” au fost curmate acțiunile ilegale a lui Ionaș A., astfel, a fost întreruptă activitatea colaboratorilor firmei de pază „Bercut” care luau în primire magazinul sub pază. Conform raportului de expertiză medico-legală nr.307/D din 07.02.2012, lui Istrate Angela, i-a fost cauzată vătămare neînsemnată.

Potrivit rechizitoriului Ionaș Andrei a fost pus sub învinuire în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, însă instanța a reținut de a reîncadra acțiunile

inculpatului la art. 287 alin. (1) Cod penal – *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită*, deoarece, amenințarea cu aplicarea cornierului metalic nu a avut un caracter real și nu a fost încercată aplicarea acestuia în vederea anihilării pe calea influențării psihice a părții vătămate Istrate A.

3. Împotriva sentinței au declarat apel procurorul, părțile vătămate Istrate A., Istrate An., avocatul acestora Cojocaru A. și inculpatul Ionaș A., care au solicitat:

- procurorul, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, de condamnare a lui Ionaș A. în baza art. 287 alin.(3) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis. În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii să fie suspendată condiționat pe un termen de probă de 4 ani. Acțiunea civilă înaintată de părțile vătămate să fie admisă integral.

În argumentarea apelului, a menționat că instanța nu a luat în considerație faptul că s-a stabilit cu certitudine că acțiunile huliganice ale inculpatului au fost urmate de încercarea aplicării violenței în privința soților Istrati Angela și Anatol cu un cornier metalic care a fost depistat și ridicat de către organul de urmărire penală în cadrul cercetării la fața locului, fapt confirmat și prin declarațiile martorilor și părților vătămate.

Astfel, acțiunile inculpatului corect au fost calificate în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, iar vinovăția acestuia pe deplin a fost dovedită prin probele acumulate și cercetate, însă instanța de fond greșit a recalificat acțiunile lui Ionaș A. în baza art. 287 alin. (1) CP.

- părțile vătămate Istrate Anatolie, Istrate Angela și avocatul acestora Cojocaru A., casarea sentinței și condamnarea inculpatului în baza art. 287 alin.(3) Cod penal la închisoare, cu admiterea integrală a acțiunii civile. Instanța neîntemeiat a recalificat acțiunile inculpatului în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, care urma să delimiteze amenințarea în dependență de sensul și orientarea intenției lui Ionaș A., de motivele, scopurile și circumstanțele acțiunilor săvârșite de el. Totodată, nu sunt de acord cu pedeapsa stabilită pe care o consideră prea blândă, care nu corespunde circumstanțelor faptelor săvârșite de inculpat, persoana și comportamentul acestuia. Prin urmare, pedeapsa nu este echitabilă și nu va atinge scopurile prevăzute la art. 61 Cod penal, nu va duce la restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum

și la prevenirea de săvârșire a noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

În ce privește acțiunea civilă, a menționat că în partea prejudiciului moral instanța nu și-a motivat soluția, deoarece suma încasată în mărime a câte 1000 lei, fiecăruia, o consideră nejustificată, care contravine circumstanțelor cauzei. Nu este clar pe care criterii instanța a apreciat prejudiciul moral.

- inculpatul Ionaș A., casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri de achitare, cu respingerea acțiunii civile. A indicat că instanța nu a dat aprecierea corespunzătoare tuturor circumstanțelor cauzei. Declarațiile părților vătămate urmează a fi apreciate critic, deoarece ei sunt persoane cointeresate în pedepsirea sa. Nu este de acord cu rapoartele de expertiză medico-legale anexate la materialele cauzei, deoarece nu a putut să verifice temeinicia și veridicitatea celor descrise în ele, neavând acces la documentele medicale care au stat la baza rapoartelor de expertiză.

Astfel, la părțile vătămate au fost depistate leziuni neînsemnate, respectiv acțiunile lui Ionaș A. puteau fi calificate ca contravenție – samavolnicie, dar nicidecum ca infracțiune penală prevăzută la art. 287 alin.(1) sau alin.(3) Cod penal, deoarece în acțiunile inculpatului lipsește componența infracțiunii de huliganism.

Referitor la acțiunea civilă a menționat că instanța urma să o respingă sau să o admită lăsînd spre examinare în ordinea procedurii civile, unde părțile vătămate urmau să-și probeze cauzarea prejudiciului material cauzat prin presupusele acțiuni ilicite ale lui Ionaș A.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2015, a fost respins, ca nefondat, apelul inculpatului, admise al procurorului, părților vătămate Istrate A., Istrate An. și avocatul ultimelor Cojocaru A., casată sentința în latura penală și civilă, pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, potrivit căreia.

Ionaș Andrei a fost condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 4 ani închisoare. În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 4 ani.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de părțile vătămate și s-a încasat prejudiciul moral în beneficiul lui Istrate Angela în mărime de 10 000 lei, iar în beneficiul lui Istrate Anatolie suma de 5000 lei. În rest, sentința a fost menținută.

5. Instanța de apel în decizia adoptată a constatat fapta și circumstanțele comiterii de către Ionaș A. a infracțiunii prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal, *huliganismul agravat*, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, cu încercarea aplicării unui obiect pentru vătămarea integrității corporale, și a conchis că instanța de fond neîntemeiat a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului se încadrează în prevederile art. 287 alin. (1) Cod penal, nefiind apreciate probele din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor.

Astfel, instanța a conchis că instanța de fond eronat a constatat neaplicarea de către inculpat a cornierului metalic la comiterea huliganismului, deoarece s-a stabilit cu certitudine că acțiunile lui Ionaș A. au fost urmate de încercarea aplicării violenței în privința soților Istrate Angela și Istrate Anatol cu un cornier metalic care a fost depistat și ridicat de către organul de urmărire penală în cadrul cercetării la fața locului din 11 ianuarie 2012, fapt confirmat și de declarațiile martorilor Schițco E., Schițco N., Buga M., Istrate I., Belinschi V., Soltan V. și Soltan V.

Potrivit Hotărîrii Plenului CSJ „Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism” nr. 4 din 19.06.2006, în pct. 11, este stipulat că, *aplicarea sau intenția de a aplica arma de foc, diferite cuțite, boxe sau diferite arme albe, precum și alte obiecte, inclusiv cele special adaptate pentru vătămarea integrității corporale la săvârșirea actelor de huliganism, constituie temei pentru calificarea infracțiunii în baza alin. (3) art. 287 CP nu numai în acele cazuri în care vinovatul cu ajutorul lor cauzează sau intenționează că cauzeze vătămări corporale, dar și atunci când utilizarea obiectelor menționate în procesul actelor huliganice creează un pericol real pentru viața și sănătatea cetățenilor.*

Prin urmare, în speță, inculpatul cu ajutorul unui corn metalic a zdrobit ardezia de pe tarabele de la mesele aflate în piață, cu acesta încercînd să pătrundă în localul în care se afla Istrate Angela, amenințînd-o cu răfuiala fizică, după care Ionaș A a fost scos forțat de către colaboratorii „Bercut” din clădirea ce constituie proprietatea lui Istrate An. Pătrunderea cu obiectul adaptat la momentul comiterii infracțiunii în incinta clădirii a fost curmată de către colaboratorii „Bercut”, fapt care s-a soldat doar cu utilizarea acestuia la deteriorarea ardeziei în scopul anihilării victimei pe calea influenței psihice, precum și aruncarea demonstrativă cu acest obiect în peretele imobilului în

direcția lui Istrate A.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de circumstanțele cauzei, persoana celui vinovat, că între inculpat și părțile vătămate existau de mai mult timp relații ostile anume din cauza transmiterii de către executorul judiciar a magazinului, unde a avut loc conflictul, din proprietatea inculpatului în beneficiul familiei Istrate, litigiu care se află în examinare în instanțele de judecată, astfel au permis de a-i aplica inculpatului prevederile art. 90 Cod penal.

Totodată, instanța a conchis de a încasa de la inculpat în beneficiul părții vătămate Istrate Angela prejudiciul moral în sumă de 10 000 lei, iar lui Istrate Anatolie suma de 5000 lei.

6. Împotriva hotărîrii nominalizate au declarat recurs ordinar avocatul Belinschi M. în numele inculpatului, părțile vătămate Istrate Anatolie, Istrate Angela și avocații acestora Ursachi A. și Cojocaru A., care au solicitat:

- avocatul Belinschi M. în numele inculpatului, invocînd temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct.1), 6), 8) și 12) CPP, solicită casarea hotărîrilor judecătorești și pronunțarea unei hotărîri de achitare.

În argumentarea recursului a invocat că atît instanța de fond, cît și cea de apel nu au ținut cont că conflictul iscat între inculpat și soții Istrate nu a apărut din senin și nu se datorează acțiunilor huliganice, fără de motiv și cinism din partea lui Ionaș A., dar a fost o reacție firească după vizita executorului judecătoresc Mocan S. care i-a comunicat că imobilul său deja nu-i mai aparține, deoarece a fost transmis lui Istrate A. în proprietate, în contul datoriei.

Ionaș A. nu urmărea scopul să atenteze la ordinea publică, să sfideze normele bune conduite și să manifeste nerespect față de societate. Acesta a venit în magazin pentru a-și apăra bunurile, de care a fost deposedat în mod fraudulos de soții Istrate.

Consideră că posibil acțiunile inculpatului puteau fi calificate ca samavolnicie, extremă necesitate, legitimă apărare dar în nici un caz huliganism. Astfel, nu s-a dat aprecierea corespunzătoare tuturor circumstanțelor cauzei, iar în acțiunile lui Ionaș A. nu persistă elementele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzută la art. 287 alin.(3) CP.

La fel nu este de acord cu rapoartele de expertiză medico-legale anexate la materialele cauzei potrivit cărora părților vătămate li s-ar fi cauzat leziuni corporale neînsemnate, deoarece acestea au fost acumulate de părțile

cointeresate, care se află în relații ostile cu inculpatul, iar ultimul nu a avut cum să verifice temeinicia și realitatea celor descrise în ele, nu le-a putut combate. Ionaș A. nu a avut cum să conteste aceste raporturi medicale, necătfînd la faptul că constatările făcute de experții medico-legiști îl vizează direct pe el.

Astfel, prin concluziile rapoartelor medicale se invocă anumite presupuneri și dubii, dar nu fapte, constatări, circumstanțe dovedite. Ele nu pot servi drept probe ce ar demonstra vinovăția inculpatului.

De asemenea a menționat că instanțele judecătorești nu au examinat cauza prin separarea episoadelor din 03.01.2012, 05.01.2012 și 11.01.2012, deoarece nu toate episoadele sunt probate.

Referitor la episodul din 05.01.2012 la domiciliul soților Istrate, a invocat că inculpatul în acea zi nu s-a aflat la locul faptei, dar a fost în mun. Chișinău la Piața Centrală, iar episodul dat este probat doar prin declarațiile părților vătămate, feciorului acestora Istrate I., și părinților socri Schițco E. și Schițco N. Astfel, toate persoanele date sunt cointeresate în sancționarea lui Ionaș A., care la rîndul lor se află în relații ostile cu inculpatul. La dosar nu este anexat nici o probă referitor la acest episod, iar acuzatorul de stat nu a verificat declarațiile lui Ionaș A., incriminîndu-i comiterea unor fapte la care acesta nu are atribuție.

Cît privește celelalte episoade din 03.01.2012 și 11.01.2012 a menționat că nu s-au constatat acțiuni huliganice din partea inculpatului, dar au avut loc discuții aprinse cu soții Istrate. La 03.01.2012 Ionaș A. nu a recurs la violență față de familia Istrate, fapt confirmat de martorii Soltan V., Soltan V., Ciudin V. și Morari V.

Referitor la episodul din 11.01.2012 privind amenințările față de Istrate A. cu colțarul de metal, nu a fost demonstrat că inculpatul a luat această rangă și a amenințat victima. Mai mult ca atît, la fața locului erau mai multe obiecte de metal, foi de ardezie stricate, pietre, materiale de construcție, iar victima putea să indice la orice obiecte.

Potrivit Hotărîrii explicative a Plenului CSJ „*Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism*” – insultele, loviturile, ..., vor fi calificate în baza articolelor Codului penal ce prevăd răspunderea pentru infracțiunile împotriva vieții și sănătății persoanei. Însă, în cazurile în care asemenea acțiuni au fost însoțite de o încălcare grosolană evidentă a ordinii publice de către făptuitor și au exprimat o vădită lipsă de respect față de societate, aceste acțiuni urmează a fi calificate drept huliganism.

În speță, la părțile vătămate Istrate Angela și Anatolie s-au constatat leziuni neînsemnate, respectiv acțiunile lui Ionaș A. urmau a fi calificate drept contravenție - art. 78 alin.(3) CC, dar nicidecum infracțiunea de huliganism. Organul de urmărire penală în afară de insulte, violență din partea lui Ionaș A. în adresa familiei Istrate, nu au stabilit acele circumstanțe care ar demonstra în acțiunile inculpatului încălcarea grosolană a ordinii publice, exprimarea unei vădite lipse de respect față de societate.

Instanța de apel nu a făcut delimitarea dintre aplicarea colțarului de metal, amenințarea cu aplicarea lui sau deținerea lui în mână, ca urmare a stării psihologice emotive în care se afla la moment Ionaș A., dar fără intenții reale, serioase de a-l aplica. Intenția ori pericolul real nu a fost demonstrat absolut prin nimic.

Astfel, huliganismul, înseamnă acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică și exprimă o vădită lipsă de respect față de societate. Însă, acțiunile lui Ionaș A. nu au încălcat grosolan ordinea publică și deoarece la aceste acțiuni nu a reacționat nici o persoană terță, în afară de cele prezente la bunul imobil, înseamnă că nu a fost prezent nici elementul exprimării unei vădite lipse de respect față de societate. Iar dacă de presupus că dacă ar fi fost prezent locul public, în lipsa încălcării grosolane a ordinii publice și, în lipsa manifestării unei vădite lipse de respect față de societate, acțiunile lui Ionaș A. în nici un mod nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) CP.

Locul public nu este un element calificativ decisiv al huliganismului, pentru că o încălcare neînsemnată a ordinii publice, nu întrunește semnele huliganismului, deși este prezent locul public.

În cauză nu a persistat tulburarea ordinii publice, nu a fost prezentă societatea, în afară de persoanele implicate în conflict, precum și nu a avut loc o vădită lipsă de respect față de societate, fapt care denotă lipsa elementelor infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal. De altfel, la cerințele făcute de cetățenii prezenți la conflict în zilele de 03.01.2012 și 11.01.2012, Ionaș A. a încetat acțiunile sale.

- părțile vătămate și avocații acestora, care fără a invoca vre-un temei de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) CPP, au solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Ionaș A. să-i fie stabilită o pedeapsă privativă de libertate, cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

În argumentarea cerințelor recurenței menționează faptul că instanța de apel la aplicarea pedepsei nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a acesteia stabilite de Codul penal, precum și de faptul că inculpatul avînd antecedente penale stinse, a fost supus răspunderii penale, fiindu-i stabilite diferite categorii de pedepse non privative de libertate, rezultatul cărora nu și-a atins scopul. Mai mult că, Ionaș A. în decursul a 8 zile a comis trei acte de huliganism. Totodată, inculpatul nu a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune, nici măcar nu a întreprins careva măsuri în acest sens.

Scopul pedepsei penale este reeducarea condamnatului, prin exonerarea de la executarea unei pedepse penale reale, însă acest scop față de inculpat nu va fi atins.

Părțile vătămate au dreptul la un proces echitabil, care include în sine și stabilirea unei pedepse inculpatului care să corespundă faptelor comise de condamnat.

Instanța de judecată nu a ținut cont de pericolul real pe care inculpatul îl prezintă pentru societate, deoarece acțiunile acestuia s-au desfășurat în centul or. Ialoveni, într-un loc public, în prezența unui număr mare de persoane.

Referitor la admiterea parțială a prejudiciului moral îl consideră nefondat, deoarece suma încasată este una inechitabilă, față de părțile vătămate au fost comise trei acte de huliganism, aplicate leziuni corporale, victimele au suportat tratament staționar și ambulatoriu, au fost defăimate, înjosiți și numiți cu cuvinte necenzurate în prezența mai multor persoane, inclusiv copiilor săi minori și părinții acestora.

Astfel, familia Istrate au fost obligate trei ani să participe la ședințele de judecată, unde inculpatul fără careva temei justificativ nu se prezenta, fiind sustrași de la serviciu.

Compensarea morală încasată de către instanță nu a fost apreciată corespunzător luînd în considerație atingerile aduse integrității fizice, precum și personalității.

Expresiile insultătoare, calomnioase, defăimarea la adresa părților vătămate a rămas fără compensare ca și durerea suferită din urma acțiunilor inculpatului, care nu au fost apreciate de către instanță la justa lor valoare.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de avocatul Belinschi M. în numele inculpatului Ionaș A., considerîndu-l inadmisibil, deoarece recurentul solicită reaprecierea

probelor, iar un asemenea temei nu se regăsește în prevederile art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală.

7.1. Referință a fost depusă și de părțile vătămate Istrate A., Istrate An., care au solicitat respingerea cererii de recurs, ca fiind inadmisibilă, deoarece motivele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile stipulate la art. 427 alin. (1) pct.1), 6), 8) și 12) CPP.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Cu referire la recursul ordinar declarat de avocatul Belinschi M. în numele inculpatului Ionaș A.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Autorul recursului invocă prevederile art. 427 alin.(1) pct.1), 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd nu au fost respectate dispozițiile privind competența după calitatea persoanei, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau aceasta este expus neclar, nu au fost întrunite elementele infracțiunii și faptei săvîrșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.

Reieșind din textul recursului declarat, Colegiul penal conchide că recurentul își manifestă dezacordul față de modalitatea de apreciere a probelor efectuată de către instanța de apel, considerînd că aceasta a acordat prioritate probelor administrate de către acuzare, fără a acorda eficiență prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

La acest capitol, instanța de recurs ține să menționeze că critica privind aprecierea incorectă a probelor administrate pe cauza data, nu poate fi reținută de instanța de recurs, din motiv că un asemenea temei nu este prevăzut pentru a judeca cauza în ordine de recurs, iar procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei, a cărei constatare este de competența instanțelor de fond.

Astfel, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale cât și în cadrul ședințelor de judecată, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția lui Ionaș A. privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(3) Cod penal, să fie întemeiată și legală.

Necățînd la faptul că, inculpatul vina nu a recunoscut-o, instanța de apel a constatat că vinovăția acestuia pe deplin a fost dovedită prin: - *declarațiile părților vătămate Istrate Anatolie, Istrate Angela, a martorilor Schițco E., Schițco N., Buga M., Istrate I., Belinschi V., Soltan V., Soltan V.*; - *ordonanțele de pornire a urmăririi penale din 05.01.2012, - procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 03.01.2012, prin care Istrati An. solicită de a fi luate măsuri cu Ionaș A., care la 03.01.2012 în localul magazinului de flori, fără careva motive, i-a numit pe el și soția sa cu cuvinte necenzurate, apoi le-a aplicat lovituri cu pumnii*; - *informația telefonică efectuată de Istrate An. la 03.01.2012, la ora 17⁰⁰, către CPR Ialoveni, pe faptul unui conflict cu cet. Ionaș A.*; - *procesul-verbal de cercetare la fața locului din 03.01.2012, prin care s-a cercetat localul cu flori din str. Alexandru cel Bun 96, or. Ialoveni*; - *rapoartele de expertiză medico-legale nr. 72/D și 73/D din 17.01.2012, potrivit cărora la cet. Istrate Anatolie și Istrate Angela, s-au constatat leziuni corporale neînsemnate. Au fost excluse producerea leziunilor corporale depistate la căderea liberă a corpului din poziție statică pe un plan fix*; - *plîngerea lui Istrate A. adresată CPR Ialoveni la 05.01.2012, privind comiterea acțiunilor huliganice în privința lui de către Ionaș A.*; - *informația telefonică a lui Istrate An. la 05.01.2012, pe faptul că Ionaș A. i-a deteriorat poarta*; - *procesul-verbal de cercetare la fața locului din 05.01.2012, prin care s-a cercetat locul comiterii infracțiunii și s-a constatat cutia poștală, polipropiletul, poarta de metal deteriorate și gardul murdărit*; - *raportul de expertiză medico-legală nr. 307/D din 07.02.2012, potrivit căreia cet. Istrate Angela i-au fost cauzate leziuni corporale neînsemnate. Conform raportului de constatare medico-legală lui Istrate A. i-a fost cauzată o lovitură. Posibilitatea producerii leziunilor corporale în rezultatul căderii corpului din poziție statică se exclude*; - *informația telefonică efectuată de cet. Istrate Angela la 11.01.2012, referitor la faptul că are conflict cu Ionaș A.*; - *procesul-verbal de cercetare la fața locului din 11.01.2012 cu fototabel, prin care s-a constatat deteriorarea foii de ardezie de pe acoperișul tarabei din piață, totodată a fost depistată și ridicată o bucată de fier - colțar*; - *procesul-*

verbal de examinare a obiectului și ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpului delict din 01.02.2012, a unei bucăți de metal - colțar. Conținutul probelor menționate mai sus, care au fost amplu analizate și obiectiv apreciate de instanța de apel, confirmă cu certitudine săvârșirea de către inculpat a faptei imputate, care întrunește elementele infracțiunii de huliganism, adică atât latura obiectivă, cât și cea subiectivă a acestei infracțiuni, deoarece acesta, fiind în loc public, prin acțiunile sale intenționat a încălcat grosolan ordinea publică, în prezența mai multor persoane, cauzându-le părților vătămate vătămări corporale neînsemnate.

În această ordine de idei, la acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică și exprimă o vădită lipsă de respect față de societate sunt relevante următoarele modalități faptice alternative prin care se manifestă componența de huliganism:

- a) acțiuni însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor;
- b) acțiuni însoțite de amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor;
- c) acțiuni însoțite de opunerea de rezistență reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice;
- d) acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc prin cinism sau obrăznicie deosebită.

Astfel, din cele expuse mai sus rezultă că fapta prejudiciabilă a infracțiunii de huliganism constă în acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de una din modalitățile enumerate mai sus.

Prin acțiuni care încalcă ordinea publică se înțelege fapta săvârșită în public, îndreptată împotriva ordinii publice, care se concretizează în acostarea jignitoare a persoanelor, în alte acțiuni similare ce încalcă normele etice, tulbură ordinea publică și liniștea persoanelor.

Totuși, important este modul public de săvârșire a huliganismului, ceea ce nu implică în mod obligatoriu și comiterea acestuia într-un loc public. Potrivit lit. c) și e) art. 131 Cod penal, fapta se consideră a fi săvârșită în public atunci când este comisă: într-un loc inaccesibil publicului, cu intenția însă ca fapta să fie auzită sau văzută, dacă aceasta s-a produs față de două sau mai multe persoane; prin orice mijloace recurgând la care făptuitorul își dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului.

Colegiul penal denotă faptul că, instanțele judecătorești urmează să delimiteze huliganismul de alte infracțiuni în dependență de sensul și orientarea intenției făptuitorului, de motivele, scopurile și circumstanțele

acțiunilor săvârșite de el. Însă, în cazurile în care asemenea acțiuni au fost însoțite de o încălcare grosolană evidentă a ordinii publice de către făptuitor și au exprimat o vădită lipsă de respect față de societate, acte acțiuni urmează a fi calificate drept huliganism.

Astfel, argumentele recurentului, precum că nu a fost demonstrată vinovăția inculpatului în infracțiunea de huliganism agravat (art.287 alin.(3) Cod penal), iar fapta acestuia constituie contravenția administrativă prevăzută la art. 78 Cod contravențional, sunt neîntemeiate, deoarece potrivit legislației în vigoare, huliganismul săvârșit cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății, la care se referă toate obiectele pe care le-a avut și utilizat făptuitorul la săvârșirea infracțiunii, se încadrează în alin.(3) al normei penale sus menționate.

În speța dată, cert s-a constatat că Ionaș A. a fost inițiatorul conflictelor din 03.01.2012, 05.01.2012 și 11.01.2012, care au fost comise în magazin și în stradă, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, de încercarea aplicării unui obiect pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății, și anume a cornierului metalic, acțiuni însoțite de încălcarea grosolană a ordinii publice care se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, fapt confirmat prin rapoartele de expertiză medico-legale, care confirmă la părțile vătămate Istrate Anatolie și Istrate Angela a leziunilor corporale neînsemnate, exprimându-se totodată cu cuvinte necenzurate, fapt confirmat prin probele enumerate mai sus. Astfel, din conținutul hotărârii atacate rezultă că instanța de apel corect a constatat faptele și circumstanțele săvârșirii infracțiunii incriminate inculpatului în baza art. 287 alin.(3) Cod penal, descriindu-le în partea descriptivă, ulterior motivându-se concluzia de vinovăție prin cumulul de probe administrate în cauză, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de către recurent.

Totodată, Colegiul penal menționează că motivele invocate referitor la modul de apreciere a probelor, nu se încadrează în temeiurile cele prevăzute de alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală. Mai mult, aprecierea probelor ține de examinarea cauzei în fapt și în drept fie în instanța de fond, fie în instanța de apel, iar dezacordul unei părți în acest sens, nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Prin urmare, motivele recurentului ce țin de starea de fapt, de afirmațiile precum că instanța de apel eronat a apreciat probele cauzei, că neîntemeiat nu au fost apreciate critic declarațiile părților vătămate, că inculpatul a indicat că nu a urmărit scopul încălcării ordinii publice, sau sfidarea normelor bunei conduite, manifestând nerespect față de societate,

deoarece Ionaș A. a venit în magazin pentru a-și apăra dreptul de proprietate și bunurile din local, Colegiul penal le consideră inadmisibile, iar nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu echivalează cu achitarea lui, de vreme ce în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția lui în comiterea infracțiunii imputate.

Astfel, argumentele avocatului, precum că inculpatul nu este vinovat de comiterea infracțiunii pentru care a fost condamnat, este neîntemeiat și contravine materialelor cauzei, și anume declarațiilor părților vătămate, a martorilor și a cumulului de probe pertinente și concludente administrate în cauza penală, care dovedește cu certitudine vina inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

În acest sens, instanța ține să menționeze și Hotărârea explicativă a Plenului CSJ „Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism” nr. 4 din 19.06.2006, unde în pct.11 este stipulat că, aplicarea sau intenția de a aplica arma de foc, diferite cuțite, boxe sau diferite arme albe, precum și alte obiecte, inclusiv cele special adaptate pentru vătămarea integrității corporale la săvârșirea actelor de huliganism, constituie temei pentru calificarea infracțiunii în baza alin. (3) art. 287 CP nu numai în acele cazuri în care vinovatul cu ajutorul lor cauzează sau intenționează să cauzeze vătămări corporale, dar și atunci când utilizarea obiectelor menționate în procesul actelor huliganice creează un pericol real pentru viața și sănătatea cetățenilor.

În aceste circumstanțe, în cazul în care Ionaș A. nu ar fi fost oprit de către colaboratorii „Bercut” în timpul ce acesta se repezea și amenința cu cornierul metalic, aplicarea leziunilor corporale cu acest obiect era inevitabil și real.

Astfel, Colegiul penal reține că solicitările recurentului privind achitarea lui A. Ionaș, nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate în cauză, iar nerecunoașterea vinovăției de către acesta în comiterea infracțiunii imputate, este apreciată de către instanța de recurs drept o modalitate de exercitare a dreptului lui la apărare.

Mai mult, aceste argumente au fost invocate și în apel, iar instanța de apel, examinându-le în ansamblu, conform art. 414 alin.(3) Cod de procedură penală, s-a pronunțat detaliat și motivat asupra lor în decizie.

Concomitent, instanța de recurs conchide că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelurilor, temeiurile de fapt și de drept, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art. 417 Cod de procedură penală, iar temei pentru casarea acesteia lipsesc.

Avocatul inculpatului a făcut referire la pct. 1) și 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, însă, Colegiul penal constată că recursul declarat nu cuprinde o careva motivare ori argumentare din punct de vedere al temeiurilor invocate.

Instanța de recurs, menționează că temeiul invocat de recurent stipulat în pct. 8) alin. (1) al art.427 CPP – „*nu sunt întrunite elementele infracțiunii*” este prezent atunci, când instanța ce a judecat cauza a comis în această parte o eroare de drept, cum ar fi situația prin care în hotărîrea judecătorească s-a făcut referire la săvîrșirea infracțiunii, dar nu au fost stabilite faptele sau împrejurările de fapt care corespund elementelor constitutive ale infracțiunii respective.

Însă, din probele enumerate mai sus, care au fost amplu analizate și obiectiv apreciate de instanța de apel, se confirmă săvîrșirea de către Ionaș A. a faptelor imputate.

La fel, în recurs se mai invocă ca temei de anulare a hotărîrii judecătorești și pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală - *faptelor săvîrșite li s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Colegiul penal conchide că temeiul dat nu persistă în cauză, deoarece instanța de apel nu a făcut o altă încadrare juridică a faptelor comise de către Ionaș A. decît cea în baza căruia acesta a fost pus sub învinuire.

Toate probele prezentate și cercetate în mod legal au indicat la confirmarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunilor ce i se impută, iar temei pentru casarea hotărîrii judecătorești lipsesc.

Cît privește argumentul invocat de avocatul inculpatului referitor la rapoartele de expertiză medico-legale anexate la materialele cauzei, din care rezultă că parților vătămate Istrate An. și Istrate A. le-au fost cauzate leziuni corporale neînsemnate în urma acțiunilor violente ale lui Ionaș A., care urmau a fi apreciate critic de către instanța de apel, deoarece inculpatul nu a avut posibilitatea să verifice temeinicia și realitatea celor descrise, precum și inculpatul nu a avut posibilitatea să conteste rapoartele de expertiză, instanța de recurs le consideră ca neîntemeiate și declarative, care urmează a fi respinse, deoarece, după cum rezultă din materialele cauzei, potrivit proceselor-verbale de comunicare a raportului de expertiză din 25.01.2012 și 07.02.2012 (f.d. 83, 89, 215 vol.I), bănuitalui Ionaș A. i-au fost aduse la cunoștință în conformitate cu prevederile art. 151 Cod de procedură penală rapoartele de expertiză nr.72/D și 73/D din 17.01.2012 și nr. 307/D din

07.02.2012 efectuate în privința lui Istrate An. și Istrate A., unde Ionaș A. nu a avut careva obiecții, precum și nu a înaintat careva întrebări suplimentare către expert, fiind de acord cu concluziile expertizelor.

Mai mult ca atât, încălcările menționate de avocat urmau a fi puse în discuție la faza de urmărire penală, sau după ce au făcut cunoștință cu materialele cauzei, astfel nefiind respectate prevederile art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală.

Totodată, la 27 februarie 2012, învinuitului Ionaș Andrei, în prezența apărătorului său, i-au fost prezentate materialele cauzei penale, iar după ce aceștia au luat cunoștință cu ele, careva cereri sau demersuri nu au declarat (f.d.248, vol. I).

Colegiul penal constată că acțiunile lui Ionaș A. corect au fost încadrate juridic, iar măsura de pedeapsă acestuia a fost stabilită cu respectarea prevederilor art. 61, 75, 90 Cod penal, ținându-se seama de gradul prejudiciabil al faptei comise, de persoana celui vinovat și de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuază răspunderea, fiindu-i numită o pedeapsă în limitele sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat, astfel temeuri de a interveni în hotărîrea judecătorească în această parte la fel nu s-au stabilit.

Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat de avocat în numele inculpatului pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

Cu referire la recursul ordinar declarat de părțile vătămate Istrate Anatolie, Istrate Angela și avocații acestora Ursachi A., Cojocaru A.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Colegiul penal constată că părțile vătămate și avocații acestora în recursul declarat nu invocă nici un temei de drept prevăzut la art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, însă au menționat că solicită excluderea prevederilor art. 90 cu stabilirea pedepsei închisorii, totodată, nefiind de acord cu acțiunea civilă încasată.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de

instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Cererea de recurs trebuie să conțină conținutul și motivele recursului cu argumentarea ilegalității hotărîrii atacate și solicitările recurentului, cu indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală invocate în recurs și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauza dată, așa cum prevede art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală.

Din textul recursului declarat de părțile vătămate Istrate Anatolie, Istrate Angela și avocații acestora Ursachi A., Cojocaru A. reiese că prevederile legii procesual penale nu au fost respectate de către recurenți, care nu au invocat nici unul din temeiurile obligatorii recursului ordinar prevăzute în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, făcînd referire formal la prevederile art. 420-422, 427, 429-430, 435 alin.(1) pct.2 lit.c) CPP.

Cerințele nominalizate, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate de către autorii recursului.

Recurenții solicită aplicarea unei pedepse mai aspre, totodată nefiind de acord cu acțiunea civilă, și în acest caz aceștia erau obligați prin lege să invoce vreunul din temeiurile pentru recurs stipulate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă nu s-au conformat legii. La etapa recursului ordinar instanța de recurs nu efectuează un control asupra fondului cauzei, ci verifică aplicarea corectă a normelor de drept material și de procedură față de faptele constatate de instanța de fond ori, după caz, de instanța de apel. Această verificare se efectuează numai în limita temeiurilor formulate în recurs.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, dispune inadmisibilitatea lui în cazul în care recursul nu îndeplinește cerințele de conținut, prevăzute în art. 430 Cod de procedură penală.

Deoarece temeiurile pentru recurs ordinar sînt expres și limitativ stipulate în lege, rezultă că motivarea recursului trebuie să se refere numai la acestea, cu indicarea expresă a temeiurilor pe care se întemeiază, astfel recurenții nu au respectat aceste cerințe obligatorii.

În speță, părțile vătămate și avocații lor la întocmirea recursului nu au îndeplinit toate dispozițiile prevăzute la art. 430 Cod de procedură penală, și în situația dată se impune, inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, pe motiv, că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 1), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2015, în cauza penală în privința lui *Ionaș Andrei Mihail*, de avocatul Belinschi Maxim în numele inculpatului Ionaș Andrei, ca fiind vădit neîntemeiat, iar cel declarat de părțile vătămate Istrate Anatolie, Istrate Angela și avocații acestora Ursachi Ana, Cojocaru Adrian, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute în art. 430 pct.5) Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 12 mai 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti